

ZPRÁVY

with other systems but has specific features which reflect national quality assurance system. As mentioned earlier, the need for introduction of voluntary forms of accreditation was specified quite recently due to the major structural reforms initiated.

References:

APAKAEV P. I.; MERLINA, N. I.; MATVEEVA, O. A. *System and functional analysis of the approaches to the concept "quality of education". Modern Problems of Science and Education*, 2012, 41, 3. Dostupné z: <http://www.science-education.ru/pdf/2012/3/370.pdf>
Federal Act On Higher Education in the Russian Federation of December 29, 2012.

MOTOVA, G. N.; PYKKO, R. *Russian Higher Education and European Standards of Quality Assurance. European Journal of Education: Special Issue: Russian Higher Education and the Post-Soviet Transition*, 2012, 47, 1, s. 25–36.

MATVEEVA, O. A. The concept of excellence in assessment system of higher education quality: theoretical and practical aspects. *Kazan Pedagogical Journal*, 2014, 105, 4, s. 118-127

NAVODOV, V. G.; MOTOVA, G.N.; MATVEEVA, O. A.; RYZHAKOVA, O. E. "Best educational programs of innovative Russia" as a system of educational programs monitoring. *Vestnik of Volga State University of Technology, Series Economics and Management*, 2014, 22, 3, s. 15–30.

Oksana Matveeva

Foreign Languages Department,
Volga State University of
Technology, Russia

Galina Motova

National Centre for Public
Accreditation, Russia

E-mail: ncpa2013@mail.ru

9. ročník konference Quality Assurance Forum: Changing education? QA and the shift from teaching to learning

Barcelona, 13. 11. 2014

V polovině listopadu proběhla v Barceloně konference o kvalitě vysokoškolského vzdělávání s názvem *Quality Assurance Forum: Changing education*, která se zaměřila na proměnu

vzdělávání a posun směrem od *teaching k learning* (viz níže). Konferenci pořádala Evropská asociace univerzit (*European University Association*), jejíž náplní je spolupráce evropských univerzit ve prospěch rozvoje vysokoškolského vzdělávání v Evropě. Cílem konference bylo reflektovat dosavadní vývoj v Evropě v oblasti zajišťování a rozvíjení kvality vzdělávání (*quality assurance, quality enhancement*) a poskytnout vysokoškolské komunitě platformu k rozvíjení evropského

dialogu o výzvách a budoucnosti vysokoškolského vzdělávání.

Na plenárních zasedáních a v paralelních pracovních skupinách a workshopech se diskutoval současný vývoj v zajišťování kvality v terciárním vzdělávání a sdílely se praktické zkušenosti z různých zemí. Byly reflektovány současné trendy a výzvy v oblasti vysokoškolského prostředí se speciálním důrazem na přístup orientovaný na studenta a zajišťování kvality v době měnícího se vztahu učitel-student.

V době, kdy narůstal a narůstá počet studujících, roste jejich diverzita v předpokladech, požadavcích i motivaci a významně rostou také nároky na individuální přístup ke studentům a respekt k různým potřebám specificky zaměřených cílových skupin. S tím souvisejí i významné kvalitativní změny, které pozorujeme v evropském, ale i českém kontextu. Jde o proměnu všech aspektů terciárního vzdělávání – od obsahu a forem výuky přes způsoby a formy studia až po standardy sledování kvality a řízení vysokých škol. Standardně pojímaný proces výuky jako jednosměrný přenos informací v rámci přednášek a seminářů je nedostačující a v dnešní situaci se očekává, že středem pozornosti již nebude výuka pojata jako transfer znalostí od vyučujícího směrem ke studentovi, ale přístup zaměřený právě na samotného studenta. Posláním vzdělávací instituce není založeno na předávání konkrétních hotových znalostí a dovedností, ale je

chápáno spíše jako podpora schopnosti studentů učit se.

Tento posun od *teaching* k *learning* přináší nutně také proměnu role učitele. Postavení učitele se pak více zaměřuje na hledání způsobů výuky, které umožní dosáhnout očekávaných výstupů i méně akademicky orientovaným studentům. Celkově jde o posun ve vnímání a postavení akademického pracovníka od čistě vědeckého směrem k pedagogickému, kdy se sám stává průvodcem vzdělávání a podporovatelem aktivního přístupu studentů. Tyto trendy vysokoškolského vzdělávání přinášejí i nové požadavky na schopnosti vyučujících, které jejich domovské vzdělávací instituce mají podporovat a pomáhat jim rozvíjet pedagogické dovednosti.

V rámci konference bylo významně diskutováno i samotné zapojení studentů do procesů zajišťování kvality. Např. v úvodní přednášce otevřela Philippa Levy z Akademie vysokého školství (*The Higher Education Academy*) téma studentské zodpovědnosti a angažovanosti na pozadí neustále se měnícího prostředí, ve kterém se zajišťování kvality uskutečňuje (rychle a neustále se měnící situace, spojení s ekonomickým vývojem a zaměstnatelností absolventů, finanční omezení atd.). Princip partnerství a spolupodílení se na vytváření vědní (*co-creation of knowledge*) dává studentům prostor pro převzetí odpovědnosti, přispívá k inkluzivnímu vzdělávání a k vytváření komunitního

ZPRÁVY

prostředí a také vede ke zlepšování kurikula a kvalitě vzdělávání.

Přechod k univerzálnímu systému se ve vzdělávací oblasti projevuje zvyšujícím se důrazem na neformální a celoživotní proces vzdělávání. Téma rozpoznání a uznání neformálního vzdělávání bylo na konferenci široce diskutováno z mnoha pohledů (zapojení studentů, převzetí zodpovědnosti, vytváření prostředí pro uznávání tohoto typu vzdělávání). Na konferenci se také diskutovala role a způsoby hodnocení kvality vzdělávání profesně zaměřených institucí. Lucien Bollaert představil hlavní přístupy hodnocení vzdělávání profesně orientovaných institutů, praktické tipy i dopady na uplatnitelnost absolventů, což bylo jedno z velmi významných témat letošní konference.

Konferenci uzavřel blok o moderních technologiích, který se zabýval tím, jak mohou technologie přispět ke kvalitě vzdělávání a k samotnému

posunu od *teaching* k *learning*. Cristobal Cobo z Oxfordského internetového institutu (*Oxford Internet Institute*) zdůraznil důležitost moderních technologií, které však mají být správně užity při podpoře kreativity, spolupráce a rozvoje znalostí a schopností jednotlivých studentů.

Celkově konference svým formátem (workshopy založené na vlastním poznání), obsahem (důležitost přístupu zaměřeného na studenta) i evropskými experty na problematiku poskytla účastníkům mnoho cenných nápadů a podnětů k přemýšlení a k diskuzi. Právem se tradičně řadí k nejvýznamnějším událostem v diskuzi o kvalitě vysokoškolského vzdělávání v Evropě.

Prezentace a video záznamy z konference stejně jako podklady workshopů můžete nalézt na: <http://www.eua.be/events/past/2014/EQAF-2014/Presentations.aspx>.

Markéta Smrčková

27. výroční konference Konsorcia výzkumníků ve vysokém školství (CHER) 2014

Ve dnech 8.-10. 9. 2014 se v Římě konala tradiční konference nejdůležitější evropské asociace v oblasti výzkumu vysokého školství, která sdružuje komunitu akademiků a akademiček zabývajících se nejen výzkum vysokého

školství, ale i expertízou v této oblasti. Toto tradiční setkání tak ukazuje, jak si výzkum vysokého školství v Evropě stojí, jaké nové trendy se zde objevují a mimo jiné také ve kterých zemích a ve kterých institucích v současnosti tento výzkum nejvíce prospívá. Krátce řečeno, je tato akce obrazem evropské akademicko-expertní komunity, do které patří i časopis *Aula*.

V čele Konsorcia výzkumníků ve vysokém školství (*Consortium of*